

ПОЛИТИКА ЗА РАБОТА С ДЕЦА

ФОНДАЦИЯ НЕВРОРАЗНООБРАЗИЕ БЪЛГАРИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. [ВЪВЕДЕНИЕ – 3](#)
- II. [ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА ЗА РАБОТА С ДЕЦА – 4](#)
- III. [ПРИНЦИПИ И ЦЕННОСТИ ПРИ РАБОТА С ДЕЦА – 5](#)
- IV. [ОБХВАТ – 7](#)
- V. [РОЛИ И ОТГОВОРНОСТИ – 7](#)
- VI. [ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ И ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ – 10](#)
- VII. [ПРОЦЕДУРИ ПРИ РИСК И ЗЛОУПОТРЕБА – 12](#)
- VIII. [ПРОЦЕДУРИ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ – 14](#)
- IX. [ОНЛАЙН БЕЗОПАСНОСТ – 16](#)
- X. [ОБУЧЕНИЕ И ПРЕВЕНЦИЯ – 18](#)
- XI. [МОНИТОРИНГ, ОТЧЕТНОСТ И АКТУАЛИЗАЦИЯ – 20](#)
- XII. [КОНТАКТИ ЗА СИГНАЛИ – 21](#)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Фондация „Невроразнообразие България“ е неправителствена организация, създадена от и за невроразнообразни хора, която работи за изграждането на приобщаващо общество, в което различията в начина на мислене, възприятие и комуникация се приемат като естествена и ценна част от човешкото разнообразие.

През 2023 г. фондацията е регистрирана като юридическо лице с нестопанска цел (ЮЛНЦ) съгласно българското законодателство, с мисия да насърчава осведомеността, взаимопомощта и равнопоставеното участие на невроразнообразните хора и техните съюзници.

Фондацията признава правото на всички деца на безопасна, подкрепяща и приобщаваща среда, в която се зачитат техните индивидуални различия, достойнство и право на изразяване. Нашият подход се основава на принципа, че всяко дете има право да бъде чуто, разбрано и включено в процесите, които го засягат независимо от неговите способности, културен произход, пола и идентичност или невротип.

Настоящата политика определя принципите, мерките и отговорностите на фондацията при работа с деца, включително невроразнообразни деца, деца от ЛГБТИ+ общността и други уязвими групи.

Тя е разработена в съответствие с:

1. Конвенцията на ООН за Правата на Детето, която признава децата като носители на права, а не като обекти на грижа, и задължава всички организации да действат в техен най-добър интерес:
 - “Чл. 3: Най-добрият интерес на детето е водещ при всички действия.
 - Чл. 12: Детето има право да изразява свободно своето мнение по всички въпроси, които го засягат.
 - Чл. 23: Децата с увреждания имат право на пълноценен живот и активно участие в обществото.”
2. Етичния кодекс на работещите с деца в България, приет от Националния съвет за закрила на детето, който изисква от всички професионалисти и организации да работят с уважение, честност, конфиденциалност и професионална грижа, като поставят детето в центъра на всяко решение:

“Кодексът утвърждава принципите на недискриминация, зачитане на достойнството, защита от насилие и насърчаване на участието на детето във всички аспекти на работата с него.”

Фондация „Невrorазнообразие България“ се ангажира да създава и поддържа среда, в която всяко дете – независимо дали е невrorазнообразно, куйър, с увреждане или от маргинализирана общност – може да се чувства включено, защитено и уважавано.

II. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА ЗА РАБОТА С ДЕЦА

Политиката за работа с деца на Фондация „Невrorазнообразие България“ има за цел да гарантира, че всички дейности на организацията се осъществяват в условия на сигурност, уважение и приобщаване, като поставят благополучието и правата на детето в центъра на всички действия и решения.

Тази политика е стратегически и нормативен документ, който цели да:

1. Осигурява защита и безопасност

Целта е да се гарантира, че всяко дете, участващо в дейности, проекти или събития на фондацията, е предпазено от всякакви форми на насилие, злоупотреба, експлоатация или пренебрегване, в съответствие с Конвенцията на ООН за Правата на Детето и българското законодателство.

2. Насърчава приобщаване и равен достъп

Целта е да бъдат създадени условия, в които всяко дете, независимо от своя произход, способности, невротип, сексуална ориентация или полова идентичност, да има равни възможности за участие и изразяване. Политиката подкрепя принципа, че различието не е пречка, а ресурс за развитие на общността.

3. Насърчава участие и утвърждава гласа на децата

Целта е да се насърчава активното участие на децата във вземането на решения, които ги засягат, съобразно техните възможности и зрялост. Това включва създаване на достъпни канали за комуникация, обратна връзка и съвместно планиране на дейности.

4. Осигурява компетентност и отговорност

Целта е да се гарантира, че всички служители, доброволци и партньори на фондацията са обучени и осъзнават своите задължения при работа с деца. Политиката регламентира ясни стандарти на поведение, комуникация и отчетност, които да предпазват както децата, така и работещите с тях.

5. Подкрепя индивидуалните нужди на децата

Целта е да се осигури гъвкав и чувствителен подход, съобразен с особеностите на невроразнообразните деца, децата с увреждания и тези от маргинализирани общности. Фондацията се стреми към персонализирана подкрепа, която уважава индивидуалните стилове на общуване, учене и участие.

6. Осигури достъпна и многообразна комуникация

Признават се различните начини, по които децата изразяват себе си, включително чрез допълваща и алтернативна комуникация (ДАК), жестов език, визуални помощни средства и подкрепящи технологии.

7. Утвърждава култура на етика и сътрудничество

Целта е да се създаде организационна култура, в която етичните стандарти, прозрачността и взаимното уважение са неотменна част от работата. Политиката цели да улесни сътрудничеството с родители, институции и организации, работещи за правата и защитата на децата.

III. ПРИНЦИПИ И ЦЕННОСТИ ПРИ РАБОТА С ДЕЦА

Работата на Фондация „Невроразнообразие България“ с деца се основава на убеждението, че всяко дете има право да бъде прието, защитено и активно включено в своята общност. Организацията прилага холистичен, приобщаващ и ненасилствен подход, който уважава индивидуалните различия и личното достойнство на всяко дете.

1. Принцип на най-добрия интерес на детето

Всички дейности и решения, които засягат деца, се ръководят от Чл. 3 на Конвенцията на ООН за Правата на Детето: най-добрият интерес на детето е приоритет. Това означава, че в рамките на всички свои дейности и взаимодействия, фондацията оценява потенциалното въздействие върху безопасността, емоционалното и социалното благополучие на детето.

2. Принцип на участие и самоопределяне

Фондацията признава правото на децата да участват в процесите, които ги засягат, според тяхната възраст, зрялост и индивидуални възможности. Това включва активно слушане, консултиране с деца при планиране на дейности и предоставяне на достъпна информация. „Нищо за нас без нас“ е основен водещ принцип при работата с невроразнообразни деца.

Фондацията признава и приема, че не всички деца комуникират чрез говорима реч, както и че липсата на вербална комуникация не означава липса на

мнение, воля или участие. Правото на участие включва правото на децата да използват предпочитаните от тях средства за комуникация, включително ДАК, жестов език, писмени, визуални или други подкрепящи технологии.

3. Принцип на недискриминация

В съответствие с Чл. 2 на Конвенцията на ООН за Правата на Детето, фондацията гарантира, че нито едно дете няма да бъде изключвано или неравнопоставено на база етнически произход, пол, сексуална ориентация, невротип, социален статус или други лични характеристики. Невроразнообразните деца, както и тези от ЛГБТИ+ общността, имат право на равен достъп до всички услуги и дейности.

4. Принцип на безопасност и защита

Организацията прилага строги мерки за закрила на детето от насилие, злоупотреба и експлоатация, съгласно Чл. 19 на Конвенцията и Етичния кодекс. Всички служители, доброволци и партньори преминават въвеждащо обучение по безопасност, комуникация и защита на личните данни.

5. Принцип на уважение към индивидуалността

Фондацията насърчава приемането на различните стилове на мислене, учене и общуване. Всеки контакт с дете се основава на разбирането, че неговите нужди и начини на изразяване са валидни и заслужават уважение. Това включва адаптиране на комуникацията, темпото и средата според индивидуалните способности, като се избягва натиск за „нормализиране“ или принуждаване към конкретен начин на изразяване. Различните стилове на комуникация се разглеждат като равностойни.

6. Принцип на сътрудничество

Работата с деца се осъществява в партньорство с родители, настойници, училища, социални и здравни институции. Фондацията вярва, че ефективната подкрепа изисква споделена отговорност и активно участие на всички страни, ангажирани с благополучието на детето.

7. Принцип на прозрачност и отчетност

Организацията гарантира, че всички процеси, решения и действия, свързани с работа с деца, са прозрачни и подлежащи на външен контрол. Всяко дете и неговият настойник имат право да знаят как се използват предоставените им данни, какви са техните права и как могат да потърсят съдействие при нарушаването им.

IV. ОБХВАТ

Настоящата Политика за работа с деца на Фондация „Невроразнообразие България“ се прилага във всички дейности, програми и инициативи, в които участват деца, независимо дали са организирани пряко от фондацията или в партньорство с други организации, институции или физически лица.

Политиката е задължителна за:

- всички служители, членове на управителния съвет и административния екип на фондацията;
- всички доброволци, стажанти и консултанти, участващи в дейности, които включват деца;
- всички външни партньори, изпълнители и организации, които си сътрудничат с фондацията при провеждане на програми или събития, включващи деца;
- всички лица, които имат пряк или непряк контакт с деца, чрез комуникация, участие в общностни дейности, събиране на информация, изследвания или онлайн взаимодействие.

Политиката се прилага за всички форми на контакт с деца, включително:

- директно взаимодействие – срещи, обучения, работилници, групи за подкрепа, консултации и събития;
- онлайн дейности – социални мрежи, вебинари, видеосрещи, дигитални кампании или обмен на електронна комуникация;
- събиране, съхранение и споделяне на лични данни на деца, включително снимков и видео материал;
- неформални общностни пространства, организирани или подкрепени от фондацията.

Фондацията признава, че всяко взаимодействие с дете създава отговорност за неговата безопасност, достойнство и емоционално благополучие. Поради това политиката се прилага не само при непосредствена работа с деца, но и във всички случаи, в които дейността на организацията може пряко или косвено да ги засегне, което включва информационни кампании, застъпничество или публични комуникации.

V. РОЛИ И ОТГОВОРНОСТИ

За да гарантира ефективното прилагане на настоящата Политика за работа с деца, Фондация „Невроразнообразие България“ ясно дефинира ролите и отговорностите на всички лица, ангажирани с дейности, включващи деца. Всеки участник в организационните процеси носи споделена отговорност за създаването и поддържането на безопасна, приобщаваща и етична среда.

1. Управителен съвет

Ръководството на фондацията носи колективна отговорност за спазването на настоящата политика и за предприемането на действия при нейното нарушаване, в съответствие с принципите на фондацията и действащото законодателство.

Ръководството се ангажира:

- да подобрява и периодично да преразглежда Политиката за работа с деца;
- да гарантира, че всички определени лица преминават необходимите обучения, свързани със закрила на детето, етична работа с деца, комуникация, разпознаване на риск и злоупотреба, информирано съгласие и онлайн безопасност;
- да осигури подготвени заместници, които при необходимост могат временно или постоянно да встъпят в ролята на Координатор по защита на детето;
- да гарантира, че лицата, които могат да поемат тази роля, са запознати с процедурите, контактите на компетентните органи и механизмите за действие при риск;
- да поддържа актуален списък на обучените лица и документация за преминатите обучения;
- да гарантира непрекъсваемост на функциите по закрила на детето, включително при отсъствие, конфликт на интереси или извънредни ситуации.
- да гарантира, че политиката за работа с деца е реално прилагана, а не само формално приета;
- да осигурява редовни възможности за обучение, супервизия и подкрепа за служители и доброволци, работещи с деца;
- да поддържа организационна култура на нулева толерантност към насилие, злоупотреби, дискриминация и стигматизация;
- да гарантира, че решенията, засягащи деца, се вземат в съответствие с принципа за най-добрия интерес на детето;
- да предприема навременни, прозрачни и адекватни действия при установени пропуски, рискове или нарушения;
- да осигурява независимост и защита на Координатора по защита на детето при изпълнение на неговите функции;
- да гарантира, че гласът, опитът и преживяванията на невроразнообразни хора са включени в стратегически решения, свързани с работата с деца;
- да носи отговорност за прозрачност и отчетност пред партньори, донори и компетентни институции по въпроси, свързани със закрилата на децата.

2. Координатор по защита на детето

Фондацията определя Координатор по защита на детето, който има ключова роля в прилагането на политиката.

Неговите отговорности включват:

- наблюдение и координация на всички мерки за закрила на децата;
- приемане, регистриране и първична оценка на сигнали за риск, нарушение или злоупотреба;
- предприемане на действия, включително контакт с компетентните институции при необходимост;
- консултиране на екипа и доброволците по въпроси, свързани с безопасността и етиката при работа с деца;
- поддържане на документация при стриктна конфиденциалност.

3. Служители на фондацията

Всички служители, независимо от своята длъжност, имат задължение да:

- познават и спазват настоящата политика и приложимото законодателство;
- участват в обучения, свързани със защита на децата и приобщаващи практики;
- са запознати с основните принципи на ДАК и да уважават предпочитанията на детето относно начина му на изразяване;
- не прекъсват, игнорират или обезценяват невербални или нетипични форми на комуникация;
- търсят подкрепа или адаптация, когато не разбират дадено дете, без да прехвърлят отговорността върху него.
- поддържат професионални и ясни граници в комуникацията с деца;
- докладват незабавно всяко съмнение или ясен сигнал за риск към Координатора по защита на детето;
- допринасят за създаване на среда, свободна от дискриминация, насилие и стигма.

4. Доброволци и стажанти

Доброволците и стажантите, участващи в дейности с деца:

- преминават въвеждащо обучение относно политиката за работа с деца;
- подписват декларация за спазване на етичните стандарти на фондацията;
- действат под ръководството на отговорно лице;
- нямат право да вземат самостоятелни решения в ситуации на риск, а са длъжни да сигнализират своевременно.

5. Външни партньори и изпълнители

Всички външни лица и организации, работещи с фондацията по дейности, включващи деца:

- се запознават с настоящата политика и се задължават да я спазват;
- поемат отговорност за действията си спрямо деца по време на съвместни дейности;
- съдействат при разследване и реагиране на сигнали, при спазване на конфиденциалност и законови изисквания.

6. Родители и настойници

Фондацията насърчава активното участие на родители и настойници, като:

- ги информира ясно за дейностите, целите и мерките за защита;
- търси тяхното информирано съгласие, когато това е приложимо;
- работи в партньорство за най-добрия интерес и благополучието на детето.

VI. ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ И ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ

Фондация „Невроразнообразие България“ изисква от всички служители, доброволци, партньори и външни изпълнители да спазват най-високите етични стандарти при работа с деца. Етичното поведение е основа за изграждане на доверие, безопасност и приобщаваща среда, в която всяко дете се чувства защитено и уважавано.

1. Уважение към достойнството и правата на детето

- Всяко дете се третира с уважение, търпение и емпатия, независимо от неговите индивидуални особености;
- Забранява се всякаква форма на унижение, подигравка, стигматизация или засрамване;
- Детето има право на лично пространство, телесна неприкосновеност и собствено мнение.

2. Професионални граници

- Взаимоотношенията с деца са ясно професионални, прозрачни и в рамките на дейностите на фондацията;
- Не се допуска физически контакт, който може да бъде възприет като неподходящ, двусмислен или натрапчив. Не се допуска никакъв физически контакт без изричното съгласие на детето. Ако детето не комуникира с думи, фондацията се ангажира да предостави материали за алтернативна комуникация, така че детето да участва равноправно и да може да даде съгласие чрез удобна за него форма на комуникация;

- Забраняват се лични срещи, подаръци и всякакви други привилегии, които създават зависимост или неравнопоставеност.

3. Комуникация и език

- Използва се приобщаващ, ненасилствен и разбираем език, съобразен с възрастта и нуждите на детето;
- Забранява се игнорирането, омаловажаването или коригирането на начина, по който дете комуникира, когато той не съответства на невротипичните норми;
- Времето за отговор, паузите, повторенията и нуждата от визуална или жестова подкрепа се уважават като част от комуникационния процес;
- Не се използва медицински, оценъчен или патологизиращ език, който може да навреди на самооценката на детето;
- Онлайн комуникацията се осъществява само чрез официални канали и при наличие на информирано съгласие.

4. Конфиденциалност и защита на личните данни

- Личната информация за деца се събира и обработва само при необходимост и при стриктно спазване на закона;
- Споделянето на информация се извършва единствено когато това е в най-добрия интерес на детето или при законово задължение;
- Забранява се публикуването на снимки, видеа или лични истории без изрично съгласие на родител/настойник и, когато е възможно, на самото дете;
- При публикуване, подлежащо на информирано съгласие, фондацията анонимизира всякакъв снимков и видеоматериал, който включва непълнолетни лица.

5. Превенция на злоупотреби и конфликти на интереси

- Всички лица, работещи с деца, са длъжни незабавно да докладват всяко съмнение за злоупотреба или неподходящо поведение;
- Забранява се използването на позиция на доверие за лична, емоционална, финансова или друга изгода;
- Не се допуска участие в дейности под влияние на алкохол или упойващи вещества.

6. Отговорност и отчетност

- Нарушаването на етичните стандарти води до дисциплинарни мерки, включително прекратяване на ангажимента с фондацията;
- Всеки член на екипа носи лична отговорност за своите действия и за спазването на настоящата политика;

- Фондацията гарантира, че сигналите за неетично поведение се разглеждат сериозно, своевременно и без репресии спрямо подалите сигнал.

VII. ПРОЦЕДУРИ ПРИ РИСК И ЗЛОУПОТРЕБА

Фондация „Невроразнообразие България“ приема защитата на децата като безусловен приоритет. Всяка форма на насилие, пренебрегване, експлоатация или злоупотреба (физическа, психическа, емоционална, сексуална или институционална) е недопустима. Настоящите процедури имат за цел да осигурят ранно разпознаване, адекватна реакция и защитата на най-добрия интерес на детето.

1. Разпознаване на риск

Риск за дете може да съществува както в рамките на дейностите на фондацията, така и извън тях. Особено внимание се обръща на деца, които:

- са невроразнообразни, с видими или други невидими увреждания;
- използват допълваща и алтернативна комуникация;
- изпитват затруднения в изразяването на преживявания, емоции или несъгласие;
- принадлежат към други уязвими или маргинализирани групи.

Признаци на риск могат да включват промени в поведението, загуба на умения, избягване, повишена тревожност, сетивно претоварване, както и нетипични, невербални или индиректни сигнали, които следва да бъдат вземани насериозно.

2. Задължение за сигнализиране

Всеки служител, доброволец, стажант или партньор на фондацията има задължение незабавно да сигнализира при:

- директно разкритие от дете;
- съмнение за злоупотреба, насилие или пренебрегване;
- наблюдение на неподходящо или неетично поведение спрямо дете.

Сигналите се подават към Координатора по защита на детето, независимо от лични съмнения, несигурност или страх от грешка. Липсата на доказателства не е основание да не бъде подаден сигнал.

3. Подаване на сигнал

Фондацията осигурява различни и достъпни начини за сигнализиране, включително:

- устно (вербално или чрез жестов език);
- писмено;
- чрез визуални или символни средства;
- чрез подкрепящи технологии или посредник.

Когато сигналът идва от дете, то има право да използва предпочитания от него начин на комуникация, без натиск за вербализация или обяснения извън възможностите му.

4. Първоначална реакция

При получаване на сигнал:

- детето се изслушва спокойно, без прекъсване, разпит или поставяне под съмнение;
- не се дават обещания, които не могат да бъдат изпълнени;
- не се търси вина у детето;
- при необходимост се осигурява незабавна подкрепа с цел достигане на физическа и емоционална безопасност.

Всички действия се ръководят от принципа за най-добрия интерес на детето.

5. Оценка и предприемане на действия

Координаторът по защита на детето:

- документира сигнала по защитен и конфиденциален начин;
- извършва първоначална оценка на риска;
- при необходимост работи в сътрудничество с хората, работили или работещи с детето без да нарушава принципите на конфиденциалност;
- при необходимост уведомява компетентните органи (отдел „Закрила на детето“, полиция, прокуратура), в съответствие със законовите изисквания;
- координира действията с ръководството на фондацията.

6. Конфиденциалност и защита на подалите сигнал

- Информацията се споделя само с лица, които имат пряка роля в защитата на детето;
- Забранява се всякаква форма на репресия, натиск или негативно отношение към лице, подало сигнал добросъвестно;
- Самоличностите на детето и на лицето, подало сигнал, се защитават максимално.

7. Подкрепа след инцидент

Фондацията се ангажира да:

- осигури подходяща психологическа и социална подкрепа;
- адаптира участието на детето в дейности според неговите нужди;
- преразгледа вътрешните си практики с цел предотвратяване на бъдещи рискове.

8. Документация и отчетност

Всички сигнали и предприети действия се документират съгласно изискванията за защита на личните данни и се използват единствено с цел закрила, отчетност и подобряване на практиките.

VIII. ПРОЦЕДУРИ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ

Фондация „Невроразнообразие България“ признава информираното съгласие като основно право на детето и неговите родители или законни настойници. Информираното съгласие е процес, а не еднократен акт, и изисква ясна, достъпна и разбираема информация, както и реална възможност за избор без натиск или негативни последици.

1. Основни принципи

Процедурите за информирано съгласие се основават на следните принципи:

- Най-добър интерес на детето;
- Участие и право на мнение на детето, съобразно възрастта и възможностите му;
- Достъпност на информацията, включително чрез ДАК;
- Доброволност без принуда, манипулация или заплахи;
- Възможност за оттегляне на съгласието по всяко време.

2. Кой дава съгласие

- За лица под 18 години информираното съгласие се предоставя от родител или законен настойник;
- Едновременно с това, фондацията търси активното съгласие на самото дете. Ако родител е дал съгласие, но детето показва, че не иска да вземе участие, детето не се задължава да участва;
- Липсата на вербално съгласие не се приема автоматично като отказ, нито като съгласие. Детето има право да използва предпочитания от него начин на комуникация.

3. Съдържание на предоставяната информация

Преди даване на съгласие, родителят/настойникът и детето (когато е приложимо) получават информацията относно:

- естеството и целите на дейността;
- начина на участие и очакваната продължителност;
- потенциалните ползи и възможни рискове;
- мерките за безопасност и защита;
- начина на събиране, съхранение и използване на лични данни;
- правото на отказ или прекратяване на участие без негативни последици.

4. Достъпност и адаптация на процеса

Фондацията се ангажира да предоставя информацията:

- на ясен, недвусмислен и неоценъчен език;
- в писмен, устен, визуален или символен формат, според нуждите;
- чрез жестов език, посредник или асистивни технологии, при необходимост;
- с достатъчно време за въпроси, размисъл и вземане на решение.

5. Документиране на съгласието

- Информираното съгласие се документира писмено, когато това се изисква от закона или естеството на дейността;
- За онлайн или неформални дейности може да се използват алтернативни форми на документация, при спазване на изискванията за защита на личните данни;
- Всички документи се съхраняват сигурно и се използват единствено за целите, за които е дадено съгласието.

6. Съгласие за използване на изображения и съдържание

- Снимки, видеа, аудио записи или лични истории на деца се използват само след изрично информирано съгласие;
- Снимки и видеа, включващи деца, винаги подлежат на анонимизация (например цензуриране на лица);
- Детето има право да изрази предпочитание дали и как да бъде представено;
- Оттеглянето на съгласие води до прекратяване на всякаква бъдеща употреба на материалите.

7. Оттегляне на съгласие

- Родителят/настойникът и детето имат право по всяко време да оттеглят съгласието си без задължение или натиск да обясняват причините;
- Оттеглянето не води до санкции, изключване или негативно отношение;

- Фондацията предприема своевременни действия за адаптиране или прекратяване на участието.

8. Извънредни ситуации

В ситуации на непосредствен риск за здравето и/или безопасността на детето, фондацията предприема необходимите защитни действия, дори при липса на предварително съгласие, в съответствие със закона и с цел защита на живота, физическата безопасност и благополучието на детето. В тези случаи родителят/настойникът се информира възможно най-скоро.

IX. ОНЛАЙН БЕЗОПАСНОСТ

Фондация „Невроразнообразие България“ приема и признава, че онлайн пространствата са неразделна част от социалния, образователния и общностния живот на децата и младежите. Същевременно, те могат да крият специфични рискове, особено за невроразнообразни деца и деца от други уязвими групи. Онлайн дейностите се осъществяват в съответствие със Закона за защита на личните данни и приложимите разпоредби на Регламент (ЕС) 2016/679 (GDPR). Настоящия раздел определя мерките и стандартите за осигуряване на безопасно, приобщаващо и етично онлайн участие.

1. Обхват на онлайн дейностите

Политиката за онлайн безопасност се прилага за всички дигитални дейности на фондацията, включително:

- онлайн срещи, работилници и форуми;
- групи и канали в социалните мрежи;
- онлайн платформи за обмен на информация и ресурси;
- дигитална комуникация между екипа и деца.

2. Основни принципи

Онлайн работата с деца се ръководи от следните принципи:

- Същото ниво на защита, както при дейности на живо;
- Прозрачност и отчетност на всички взаимодействия;
- Достъпност и адаптация на комуникацията;
- Превенция на злоупотреби и дигитално насилие;
- Право на поверителност и безопасност.

3. Безопасна комуникация

- Онлайн комуникацията с деца се осъществява само чрез официални канали, одобрени от фондацията;

- Забранява се лична комуникация чрез частни профили или неофициални платформи;
- Индивидуална комуникация с дете се допуска само при ясно дефинирана цел и по възможност в присъствието или със знанието на второ отговорно лице.

4. Модериране и управление на онлайн пространства

Фондацията осигурява активно и отговорно модериране, включително:

- ясно формулирани правила за поведение, достъпни и разбираеми за всички участници;
- бърза реакция при език на омразата, тормоз, заплахи или неподходящо съдържание;
- възможност за докладване чрез достъпни канали, включително визуални или писмени средства;
- временни или постоянни ограничения за потребители, нарушаващи правилата.

5. Защита на личните данни и поверителност

- Забранява се споделянето на лична информация (адрес, училище, контакти) в публични или групови пространства;
- Снимки, видеа и записи от онлайн събития се правят и съхраняват само с информирано съгласие и подлежат на същите процеси на анонимизация като всички останали материали;
- Онлайн съдържанието се съхранява сигурно и достъп имат само упълномощени лица.

6. Достъпност и подкрепа за невроразнообразни участници

Фондацията предприема мерки за улесняване на онлайн участието, включително:

- ясна структура и предварителен дневен ред на онлайн срещите;
- използване на визуални помощни материали и писмени инструкции;
- възможност за изключване на камера/микрофон без негативни последици;
- уважение към различни темпове на реакция и комуникация;
- алтернативни начини за участие (чат, реакции/емотикони, писмено).

7. Реакция при онлайн риск или злоупотреба

При съмнение или установен онлайн риск:

- се предприемат незабавни мерки за защита на детето (ограничаване на достъпа, прекратяване на сесията, модериране);

- сигналът се документира и предава на Координатора по защита на детето;
- при необходимост се уведомяват родител/настойник и компетентни органи;
- на детето се предоставя подкрепа чрез достъпни и ненаатрапчиви средства.

8. Обучение и информираност

Фондацията:

- обучава екипа и доброволците си за основните принципи на дигиталната безопасност;
- предоставя информация и насоки за деца и родители относно онлайн рискове;
- насърчава критичното мислене, дигиталната грамотност и уменията за самозащита.

9. „Нищо за нас без нас“ в онлайн среда

Онлайн правилата и практиките се разработват и актуализират с участието на невроразнообразни хора и младежи, за да отразяват реалните им нужди, преживявания и начини на комуникация.

Х. ОБУЧЕНИЕ И ПРЕВЕНЦИЯ

Фондация „Невроразнообразие България“ разглежда обучението и превенцията като ключови инструменти за защита на децата и за изграждането на устойчива, безопасна и приобщаваща организационна култура, която цели да минимизира рисковете и да гарантира информирани, етични и отговорни практики.

1. Задължително обучение

Всички служители, доброволци и стажанти на фондацията преминават задължително въвеждащо обучение, което включва:

- основни принципи на закрила на детето;
- съдържанието и прилагането на настоящата политика;
- роли и отговорности при работа с деца;
- процедури при риск и злоупотреба;
- онлайн безопасност и дигитални рискове;
- основи на невроразнообразието и интерсекционалността;
- Допълваща и алтернативна комуникация и други улеснения.

Обучението се актуализира периодично и се документира.

2. Специализирани обучения

При необходимост фондацията може да провежда допълнителни консултации относно:

- работа с невроразнообразни деца и деца с комплексни нужди;
- използване на визуални комуникационни средства;
- разпознаване на травма и травма-информиран подход;
- управление на групова динамика и предотвратяване на тормоз.

3. Обучение на деца и младежи

Фондацията насърчава превенцията чрез овластяване на самите деца, като:

- им предоставя информация за права, граници и безопасност по достъпен начин;
- използва визуални, интерактивни и адаптирани материали;
- насърчава умения за самозастъпничество и търсене на помощ;
- създава пространства за задаване на въпроси и споделяне без страх.

4. Работа с родители и настойници

Превенцията включва активно партньорство с родители и настойници чрез:

- предоставяне на ясна информация за политиките и мерките за закрила;
- възможност за консултации и обратна връзка;
- споделяне на ресурси за подкрепа и дигитална безопасност;
- насърчаване на открит диалог и сътрудничество.

5. Организационна превенция

Фондацията прилага системни превантивни мерки, включително:

- ясни правила за поведение и професионални граници;
- принцип на споделена отговорност и прозрачност;
- ограничаване на ситуации с изолирана работа с деца;
- регулярна супервизия и вътрешен преглед на практиките;
- адаптиране на средата за намаляване на сензорен и емоционален стрес, които повишават риска.

6. „Нищо за нас без нас“ в обучения

Обучителните материали и подходи се разработват и оценяват с участието на невроразнообразни хора, включително младежи, за да отразяват реалните преживявания и нужди на общността.

7. Оценка и подобрене

Фондацията:

- събира обратна връзка след обучения;
- анализира инциденти и добри практики;
- актуализира съдържанието и методите на обучение;
- използва научените уроци и преживеният опит за подобряване на превенцията.

XI. МОНИТОРИНГ, ОТЧЕТНОСТ И АКТУАЛИЗАЦИЯ

Фондация „Невроразнообразие България“ се ангажира с непрекъснат мониторинг и периодичен преглед на Политиката за работа с деца, за да гарантира нейната ефективност, актуалност и съответствие с променящите се нужди на децата, общността и нормативната рамка.

1. Мониторинг на прилагането

Фондацията осъществява системен мониторинг чрез:

- проследяване на спазването на процедурите и етичните стандарти;
- регистриране и анализ на сигнали, инциденти и предприети действия;
- наблюдение на онлайн и офлайн дейности, включващи деца;
- регулярни срещи на екипа за обсъждане на предизвикателства и добри практики.

Мониторингът отчита и достъпността на комуникацията, включително използването на ДАК, жестов език и други улеснения.

2. Отчетност и документация

- Всички действия, свързани със закрила на децата, се документират по ясен, защитен и конфиденциален начин;
- Документацията се използва единствено за целите на защита, отчетност и подобряване на практиките;
- Ръководството на фондацията носи отговорност за преглед и вземане на решения на базата на събраната информация.

3. Участие и обратна връзка

Фондацията:

- събира обратна връзка от деца, младежи, родители и настойници по достъпни начини;
- осигурява възможност за анонимна обратна връзка;
- включва перспективата на невроразнообразни участници при оценка на политиката.

Обратната връзка може да бъде предоставяна чрез писмени, визуални, дигитални или асистивни средства. Фондацията разработва допълнителни инструменти за тази цел и те също ще подлежат на критична оценка и мониторинг.

4. Периодичен преглед и актуализация

Политиката за работа с деца се преглежда най-малко веднъж на две години или при:

- настъпване на значими организационни промени;
- промени в законодателството;
- идентифициране на системни рискове или пропуски;
- сериозен инцидент или сигнал.

Актуализациите се утвърждават от ръководството на фондацията и се комуникират ясно на всички заинтересовани страни.

5. Прозрачност

Актуалната версия на политиката:

- е публично достъпна на официалните канали на фондацията;
- се предоставя в достъпни и адаптирани формати при поискване;
- се използва като основен референтен документ при партньорства и проекти.

XII. КОНТАКТИ ЗА СИГНАЛИ

Координатор по защита на детето: Радостина Хубенова

✉ info@neurodiversity.bg

☎ +359 (0) 88 444 0161